

Pozměňovací návrh ke sněmovnímu tisku 954

V Části první v čl. I se navrhují tyto změny novelizačních bodů:

1. V bodě 3 v § 4a odst. 2) se vypouští slova: „nebo osoba uvedená v řádu pohřebiště podle § 19 odst. 2 písm. k) nebo provozovatel pohřební služby podle podmínek uvedených v řádu pohřebiště podle § 19 odst. 2 písm. l)“
2. V bodě 4 se nahrazuje text § 5 odst. 5 tímto zněním:
„(5) Obec má právo na úhradu účelně vynaložených nákladů na pohřbení vůči dědicům zemřelého, a není-li dědiců, vůči státu.“
3. Bod 38 zní: „§ 18 odst. 1 zní:
„(1) Provozování veřejného pohřebiště zahrnuje zejména výkopové práce související s pohřbením a exhumací, správu a údržbu veřejného pohřebiště a služby s tím spojené, pronájem hrobových míst a vedení související evidence. „
“
4. Bod 49 se vypouští bez náhrady.
5. V bodě 57 se u odst. 1 zrušuje číslování odstavce a odst. 2 se vypouští bez náhrady.
6. V bodě 82 se v § 27 odst. 2 vypouští písm. h) a písmena i) až m) se označují jako h) až l).
7. V bodě 82 text § 28 odst. 5 zní: „ (5) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu obce, která pokutu uložila.“

K bodu 1 a 4 pozměňovacího návrhu

Dle návrhu MMR by mohla na pohřebišti provádět výkopové práce, tzn. vykopání hrobu, fyzická osoba nebo pohřební služba. K této činnosti musí obec jako provozovatel pohřebiště zajistit dohled, což je pro obce finančně a administrativně náročné. Rovněž nejsou vyřešeny odpovědnostní vztahy pro případ, že osoby provádějící výkopové práce nebudou postupovat v souladu s právními předpisy a dojde k poškození věcí, resp. k újmě na zdraví, kdy jde odpovědnost pravděpodobně za obcemi. Z těchto důvodů je navrhováno vypuštění zmíněného ustanovení a zachování současného právního stavu. Z totožných důvodů je navrhováno vypuštění dohledu nad provozovatelem pohřební služby, který na základě smlouvy zde provádí práce (bod č.4 návrhu).

K bodu 2 pozměňovacího návrhu

Takzvané „slušné pohřbení“ dle místních zvyklostí může znamenat, že např. na jižní Moravě může převládat pohřeb církevní a na severní Moravě pohřeb žehem. Ceny jednotlivých pohřbů dle místních zvyklostí tak budou rozdílné. Dle důvodové zprávy je obec zabezpečující tzv. sociální pohřbení povinna uplatňovat úhradu nákladů od dědiců.

Obec bude muset navíc v tomto řízení vysvětlit účelně vynaložené náklady, které dědicové nemusí vždy akceptovat. Teprve po vydání usnesení v dědickém řízení může žádat o proplacení vynaložené částky od státu. Návrh podstatně zjednodušuje dědické řízení tím, že nemusí být odůvodněny zmíněné účelně vynaložené náklady na pohřbení dle místních zvyklostí. Jen na dokreslení uvádím, že v současné době částka na tzv. sociální pohřeb činila cca 7.000 Kč (důvodová zpráva str. 55), avšak podle návrhu MMR se tato částka může výrazně zvýšit.

K bodu 3 pozměňovacího návrhu

V současné době provozovatelé pohřebišť vybírají i za služby spojené s pronájmem hrobového místa, např. údržba vzrostlých stromů u jednotlivých hrobů, údržba hrobů. Tyto poplatky pomáhají částečně veřejným pohřebišťům k financování provozu. Dle návrhu by došlo k tomu, že nájemce hrobového místa, který má zaplacený pronájem na mnoho let dopředu, by nemusel služby hradit, tyto služby by pak šly na vrub provozovatele pohřebiště, tedy obce.

K bodu 5 pozměňovacího návrhu

Hřbitovní kniha je vedena dle hrobů. Tedy v jejich posloupném pořadí (1 až xxx). V aktuálních záznamech jsou vedena uložení, v souladu se skutečností, na což je třeba brát zřetel, jelikož záznamy se daří postupně doplňovat. K jednotlivým záznamům se správci pohřebiště vrací, mění je např. změny, které nahlásí nájemce hrobového místa. Evidence se doplňuje o nové záznamy o uložení, o nové údaje o uhrazeném nájmu apod. Dle návrhu MMR bude velmi problematické, jak prakticky zapisovat nové záznamy do nových knih a jak odkazovat na záznamy staré v jiné knize, které náležejí k danému hrobu a v něm pohřbených? Vpisovat do nových knih nově uložené, jejichž evidence nebyla provedena ve staré knize a je nově doplněna? Používat tedy novou knihu nikoli posloupně, dle čísel hrobových míst, ale tak jak přijdou nové záznamy? Nebo u menších hřbitovů se mají knihy opsat znovu a ponechat dostatek místa na další záznamy, aby se knihy takto daly použít dalších pár desítek let?

Aby kniha splnila požadavky na kvalitu a délku archivace, vešlo by se do jedné knihy cca 200 listů, což by znamenalo cca 70 hrobových míst a prostor na další, nově požadované záznamy. Takový menší hřbitov o 500 hrobových místech, by tedy potřeboval na začátek 7–8 knih, což obnáší dodatečné finanční náklady z rozpočtu obce, neboť pořízení takové knihy činí podle odhadů 1500 Kč. Tato povinnost znamená opět mnoho hodin administrativy, dle velikosti hřbitova, pro každého provozovatele hřbitova. Navrhovaná právní úprava jde nesmyslně proti elektronizaci výkonu veřejné správy a je zbytečně administrativně náročná. Z těchto důvodů se navrhuje podstatné zjednodušení zmíněné administrativní povinnosti.

K bodu 6 pozměňovacího návrhu

Navrhuji vypustit skutkovou podstatu přestupku, podle kterého za nevedení evidence lidských pozůstatků a lidských ostatků lze uložit pokutu až do 200 000 Kč. Pro menší obce i pokuta ve výši 150 000 je téměř likvidační.

K bodu 7 pozměňovacího návrhu

Obec by měla vést řízení o přestupcích fyzických osob. S tím je však spojeno vymáhání uložených pokut, neboť všichni přestupci ochotně uloženou pokutu nezaplatí, což

znamená, že mnoho pokut bude vymáháno formou příkazu. Pro obec jsou to opět zvýšené finanční náklady. Příjem z pokut bude obec navíc odvádět státu. Navrhujeme proto, aby příjem z pokut zůstal v rozpočtu obce na pokrytí výše uvedených nákladů analogicky k výnosům pokut od řidičů. Na přenesenou působnost bylo obcím přislíbeno 13,13 mil. Kč (RIA str. 2) avšak tato částka vzhledem k počtu pohřbišť 5.674 (důvodová zpráva str. 63) je nedostatečná. Navrhuje se, aby tento výkon přenesené působnosti byl financován jako účelově vázaná dotace.

V současné době správa a údržba hřbitova zabere každé malé obci náklady na minimálně 1,5 člověka ročně, což je při průměrné mzdě minimálně 300 000,- Kč za rok.

Náklady obci zvyšují ceny za odvoz a likvidaci odpadu, nápravu a udržování řádné evidence a administrativy, údržbu hřbitova samotného, kde nezbývají žádné prostředky na opravu a údržbu hřbitovních zdí a technického vybavení, natož na opravu hřbových míst. K tomu správcům hřbitova přibudou povinnosti v přenesené působnosti. Na malých obcích většinou úřednice mimo agendu pohřebnictví má na starosti také agendu jinou např. účetnictví. S novými povinnostmi bude muset každá obec zaměstnat osobu s vysokoškolským vzděláním, zejména v oboru právo na plný úvazek, protože obec bude muset vymáhat pokuty za přestupky (příkazní řízení), vymáhat náklady za sociální pohřeb po dědicích (žaloba), uzavírat smlouvu o pronájmu hřbového místa podle občanského zákoníku.